

Zestaw 10 - funkcje wektorowe.

1. Wyznaczyć macierze Jacobiego oraz obliczyć jakobiany następujących przekształceń:

(a) $f(u, v) = (x, y)$, gdzie $x = u$, $y = uv$,

(b) $f(u, v) = (x, y)$, gdzie $x = \frac{1}{2}(u + v)$, $y = \frac{1}{2}(u - v)$,

(c) $f(u, v) = (x, y)$, gdzie $x = \frac{u}{u^2+v^2}$, $y = \frac{v}{u^2+v^2}$,

(d) $f(u, v) = (x, y)$, gdzie $x = u$, $y = v\sqrt{u}$,

(e) $f(u, v) = (x, y)$, gdzie $x = 2u + 3v$, $y = u - v$,

(f) $f(u, v) = (x, y)$, gdzie $x = \sqrt[3]{uv^2}$, $y = \sqrt[3]{u^2v}$,

(g) $f(u, v, w) = (x, y, z)$, gdzie $x = u + v - w + 3$, $y = 2u - v + w + 2$,
 $z = u + 2v + w + 1$,

(h) $f(r, \phi, h) = (x, y, z)$, gdzie $x = r \cos \phi$, $y = r \sin \phi$, $z = h$.

2. Dane są odwzorowania $f, g : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$. Znaleźć macierz Jacobiego oraz jakobian odwzorowania $g \circ f$, gdzie

(a)

$$f(x, y, z) = (x \cos y, x \sin y, z),$$

$$g(u, v, w) = (uvw, uv - uvw, v - uv),$$

(b)

$$f(x, y, z) = (x \cos y, x \sin y, z),$$

$$g(u, v, w) = (u \sin v \cos w, u \sin v \sin w, u \cos v),$$

(c)

$$f(x, y, z) = (x \sin y \cos z, x \sin y \sin z, x \cos y),$$

$$g(u, v, w) = (\cos u, \sin u \cos v, \sin u \sin v \cos w).$$

3. Wykorzystując reguły różniczkowania funkcji złożonych obliczyć pochodne cząstkowe pierwszego rzędu funkcji f względem x i y :

(a) $f(u, v) = \ln \frac{u}{v+1}$, gdzie $u = x \sin y$, $v = x \cos y$,

(b) $f(u, v) = e^{uv}$, gdzie $u = \ln \sqrt{x^2 + y^2}$, $v = \arctan \frac{y}{x}$,

(c) $f(u, v, w) = \arcsin \frac{u}{v+w}$, gdzie $u = e^{\frac{x}{y}}$, $v = x^2 + y^2$, $w = 2xy$,

(d) $f(u, v, w) = u^2 - v(\sqrt{u} - w)$, gdzie $u = x^2y^2$, $v = \frac{x}{y}$, $w = 2x - y$.

4. Dane są odwzorowania $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$. Korzystając z macierzy Jacobiego funkcji f i g wyznaczyć $\frac{d(g \circ f)}{dt}$, wiedząc, że

$$f(x, y) = x^y,$$

$$g(t) = (3t^2, \sqrt{t^2 + 1}).$$

5. Dane są odwzorowania $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$. Wyznaczyć macierz Jacobiego odwzorowania $g \circ f$, jeżeli

(a)

$$\begin{aligned} f(x, y) &= xy, \\ g(t) &= (t^3, t^2, t), \end{aligned}$$

(b)

$$\begin{aligned} f(x, y) &= x^2 + y^2, \\ g(t) &= (t, t^2, t^3), \end{aligned}$$

(c)

$$\begin{aligned} f(x, y) &= ax + by, \\ g(t) &= (\sin t, \cos t, t). \end{aligned}$$

6. Dane są odwzorowania $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$, $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$. Wyznaczyć macierz Jacobiego oraz jacobian odwzorowania $g \circ f$, wiedząc, że

$$\begin{aligned} f(x, y, z) &= x + 2y + 3z, \\ g(t) &= (4, 4t, t^2). \end{aligned}$$

7. Rozwiązać podane równania różniczkowe dokonując zamiany zmiennych (ze zmiennych (x, y) na zmienne (u, v)), gdzie

(a)

$$z'_x = z'_y, \quad z = f(x, y), \quad u = x + y, \quad v = x - y,$$

(b)

$$yz'_x - xz'_y = 0, \quad z = f(x, y), \quad u = x, \quad v = x^2 + y^2,$$

(c)

$$xz'_x + yz'_y = z, \quad z = f(x, y), \quad u = x, \quad v = \frac{y}{x}.$$

8. Dane jest pole wektorowe $F = (P, Q, R)$. Sprawdzić czy F jest polem potencjalnym, jeżeli składowe pola dane są jako

(a)

$$P = x^2 - 2y, \quad Q = 3x^2y - 5z, \quad R = 5z^2 - 3xy + y^2 - 1,$$

(b)

$$P = 2xe^{3y} + z^2, \quad Q = 3x^2e^{3y} + z, \quad R = 2zx + y.$$

(c)

$$\begin{aligned} P &= 4xy^3z^4 - 3y^2 - 3y^3 - 16x^3z, \\ Q &= 6x^3y^2z^4 - 6xy + 2z^3, \\ R &= 8x^2z^3y^3 + 6yz^2 - 4x^4. \end{aligned}$$

9. Dane jest potencjalne pole wektorowe $F = (P, Q, R)$ o składowych

$$P = 25x^4y - 3y^2, \quad Q = 5x^5 - 6xy - 5, \quad R = 0.$$

Wyznaczyć funkcję U określającą potencjał w każdym punkcie pola, jeżeli wiadomo, że $U(0, 0, 0) = 1$.

10. Dane jest pole wektorowe $F = (P, Q, R)$ o składowych

$$P = yz(2x + y + z), \quad Q = xz(x + 2y + z), \quad R = xy(x + y + 2z).$$

Wykazać, że F jest polem potencjalnym i znaleźć jego potencjał.

11. Obliczyć dywergencję i rotację pola wektorowego F , gdzie

(a) $F(x, y, z) = (\ln x, e^{xyz}, \sin^2(yz)),$

(b) $F(x, y, z) = (\frac{8}{x^2}, 0, 6 \cos^2(y - z)),$

(c) $F(x, y, z) = (y^2 + z^2, z^2 + x^2, x^2 + y^2).$

12. Wykorzystując rotację danego pola wektorowego sprawdzić, czy pole to jest potencjalne:

(a) $F(x, y, z) = (\frac{1}{y} + 2x, -\frac{x}{y^2} + 2z, 2y - 2z),$

(b) $F(x, y, z) = (x^2y + z, 3yz + 3x, xyz).$